

Megjelenik
hetente egyszer, vasárnap.

Szerkesztőség:
 B-Gyulán, a polgári iskola épületében.

Kiadó hivatalai:
 Gyulán Dobay János könyvnyomdájában és Winkle Gábor könyvkereskedésénél.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Gyulára czímezendők, es legfeljebb minden péntek estéig beküldendők.

BÉKÉS.

TARSADALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ HETILAP,

TÖBB BÉKÉSMEGYEI NYILVÁNOS EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési feltételek:

Egész évre helyben házhoz hordva vagy vidékre
 postán küldve 5 frt — kr.
 Háromnegyed évre 3 " 75 "
 Félévre 2 " 50 "
 Évnegyedre 1 " 25 "
 Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetési díjak:

Egy 4 hasábos petítor 5 kr.
 Kétszeri közlésnél 4 " "
 Háromszori közlésnél 3 " "
 Többszöri hirdetéseknel engedély adatok. Bélyegilleték 30 kr.
 A nyit-tér sora 10 kr.

Hirdetések felvételnek: B-Gyulán Dobay János könyvnyomdájában és Winkle Gábor könyvkereskedésénél. — B-Csabán a nyomdában. — Budapesten Haasenstein és Vogler, — Braun Ede (József-tér, 10. sz. I. emelet.) — Bécsben Naftles J. hirdetési irodájában. — Elfogadtatnak hirdetések vidékről levélbeni megrendelés által a „Békés” kiadó hivatalához” czímezve is.

Az iskolai takarékpénztár.

A vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszter f. é. július 7-éről rendeletet intézett a tanfelügyelőkhöz, hogy a népközségi takarékpénztárak felállítására nézve, a vezetők alatti megyei iskolatanácsok megállgatása után, indokolt véleményes jelentést terjeszsenek fel hozzá.

Ezen rendelettel kezében talán nem sokára hozzánk is ellátogat majd a tanfelügyelő, s nekünk is nyilatkoznunk kell arra nézve, vajjon a népközségi takarékpénztárt czélszerűnek tartjuk-e avagy nem? Ennek elvárt válasza a kérdéssel előre foglalkozunk, hogy aztán akár az „igen” akár a „nem” meggyőződésünk alapján mondhatjuk ki.

Az iskolai takarékpénztár eszméjét két oldalról kell megvizsgáljunk: egyik az elvi, másik a gyakorlati. Maradjunk egyelőre az elvi oldalánál, mivelhogy azon esetben, ha az isk. takarékpénztár eszméjét netalán már elvileg is el kellene ejtenünk, a gyakorlati oldalával ugysem lenne miért foglalkoznunk.

Weisz Bernátnak s kétség kívül igen tiszteletre méltó elvtársainak okoskodása ez: A takarékpénztár takarékosra szoktat, a takarékoság erény, az erényt az iskolának iskolának kell, tehát a takarékpénztár az iskolába behoazandó.

Egészen csinos okoskodás, annyira csinos, hogy megérdemli a szellőztetést.

Ki is a takarékos? A ki az ő helyes uton szerzett vagyonát, saját kiesinyes vágyainak megtagadásával, megőrzi a végett, hogy jövőjét biztosítsa és függetlenítse. E szerint a takarékoság öntudatos munkából, a pénz értékének ismeretéből, öntudatos önmegtadadástól és a jövőnek ko-

moly számba vételéből áll s csak egy erény, mint ezen tényezőknél az eredménye.

Azonban a gyermekkor nem kora egy-szersmind a szerzésnek is; következésképp nem bírhat fogalmával annak, hogy a pénzt megszerezni nehéz. Ő maga ingyen és könnyen jut minden neki szükségéhez; s mivel önmagáról következtet másokra is, még csak felfoghatni sem lehet vele azt az erőfeszítést, a melylyel a szerzés együtt jár. Már pedig a takarékoság egyik alapfeltétele éppen abban áll, hogy a szerzés nehézségéről világos tudomásunk legyen.

Ezen tudomás teljes hiánya okozza, hogy a gyermek, ha örül is egy kissé az ilyen vagy amolyan czímen kapott pénznek, mihelyt szabadjára hagyatják, oda adja holmi díb-dáb dologért, a melyet holnap elvet. Ez azt teszi, hogy a gyermek a pénz becsét nem ismeri, hogy nincs fogalma azon életszükségekről és életcélokról, a melyekhez a pénz eszközül szolgál. Avagy megmagyarázzuk neki? Vajjon ki magyarázza meg a hízogot annak, a ki még soha meg nem fázott? Már pedig ha a pénz becsét nem ismerjük, nincs okunk a takarékoságra.

Aztán a takarékoság önmegtadadást, meg nem vése valaminek, a minék megvevésére vágyunk ösztönöz. Amde akkor nem venni, a midőn zsebünk üres, az az pénzünk valamely hozzáférhetetlen takarékpénztárban van, hitelünk meg nincsen, nem azt teszi, hogy vágyunkat akaratumnak alája rendeljük, hanem csak azt, hogy a külső kénytelenséget túrjuk. Nem eszünk, mert nincs mit; de azért az éhség megmarad. Pedig a vágyakra nézve az volna a cél, hogy az éhség ne is jelenkezzék. Ime ismét egy alapfeltétel a takarékoságnak, a melyre az isk. takarékpénztár mellett szert nem tehetünk.

Azt is meg kell engednünk, hogy a takarékoságot sem a mult, sem a jelen, hanem egyedül a jövő követeli; következésképp a jövőbe kell tekintnünk, a jövő eshetőségeit kell számba vennünk, hogy a takarékoság czéljával tisztában legyünk. Gyermek és a jövőnek számbavétele! Hisz ha számba vehetné, nem volna gyermek; ha számba nem veheti, hol vegye a czélt?

Ha a gyermek sem nem szerez, sem a pénz becsét nem ismeri, sem az íres zseb mellett vágyain nem uralkodhatik, sem a pénzügyítés czélja nem lebeg előtte: akkor a takarékoságot, tehát mint öntudatos cselekményt, tehát mint erényt, nem is gyakorolhatja.

Ezzel a főlebb megirt ékos okoskodásnak kilyukadt a közepe.

Nem tesz semmit, mondják talán Weisz Bernát és igen tiszteletre méltó elvtársai, ha nem erény, hát szokás; a szokásból még idővel erény lesz. Ez is igen helyesen van mondva; mind a mellett nézzük egy kicsikét a szokást is körül.

Azt mondja a hírlap, hogy a Bród vidékére menekült bosznyákoknak nem kell a leves, hanem csak a kukoriceza. Miért? Mert a kukoriczát megszokták, levest pedig soha sem láttak. Hát ha a kukoriceza mellett egyéb főtt étellekkel is táplálkoztak volna? No akkor a kukoriceza becsülete csak oly súlyos lábon állana náluk is, mint nálunk, levén testök szervezete a miénkkel egészen éghajlatuk a miénkkel csaknem egészen egyenlő.

Ezen példa azt mutatja, hogy a szokás, ha folytonos, ha általános, ha állandó, igenis válhatik természetté, nem bánom erénynyé, de ha a szokás szakadozott, egész életkörülnkben nem mindenütt ugyanaz, állandó rugó soha sem lesz belőle.

Alkalmazzuk

Tegyük fel, hogy az iskolás gyermekek egyik része takarékos házból való, a másik nem. A melyik rész odahaza folytonosan azt látja, hogy szülei könnyedén egy krajczárt sem adnak ki; hogy ruházatban, élelemben, bitorzatban csupán csak a szükségessre szorítkoznak; hogy a szerzésben és a megtakarításban fáradhatlanok; hogy előtök egy rozsdás szegnek, egy szál gyufának is megvan a maga becsé; a melyik résznek mólja van önmagán tapasztalni, hogy a játéknak, ruhának könyvnek stb. meg nem becsülése nem újat, hanem vagy nélkülözést, vagy a meg nem becsült tárgyakat rossz karban való tovább használatát vonja maga után: az a rész általában véve takarékpénztár nélkül is takarékos lesz. E pontnál jó lesz rá gondolnunk azon ifjak szülei házára, a kik iskoláikat, még az egyetemet is, aránylag igen csekély költséggel végezték el. — A melyik rész ellenben odahaza folytonosan azt látja, hogy szülei kiadásait illetőleg nem a szükségesség, hanem az élvezet, a divat, a látszat, a hűség, az urhatnomság az irányadó; hogy a tárgyaknak csak addig van becsületök, a meddig mások szemé rajtok megakad; hogy mihelyt idegen ember van a háznál, még az utolsó garas, sőt még a hitel is felkeresi a cukrászt; hogy a házi kisasszonynak még akkor is haszontalan cseccse-beccse dolgokkal kell bibelődnie és páváskodnia, a midőn a szolgáló bérért alig lehet kiizzadni s talán még a holnapi kenyér is bizonytalan; hogy a mama sokkal szívesebben látja el vásott fiát új ruhával, mintsem az ő pletyka idejéből valamelyest a meglevő ruha javítására fordítana: annak a résznek lehet betéti könyve, megint hűségéből, akarmenyeyi, de takarékos azért még sem lesz. Mindazon cselekvéseknek, a melyek-

TÁRCA.

Szülő-lugas közt.

Szülő-lugas közt járdaok,
 Reám borul a zöld bor-ág —
 E hely lelkebe bűvöli
 Arczotokat vig ézimbörák.

— Földed a vidám dana
 És a pohár cseng szerte-szét,
 Melylyel csókszomjas ajakunk
 Oly édesen érintkezék.

És mintha újra érzénem
 A mámort, mely reánk borult,
 Lágyszélden simítva el
 Homlokunkról a bűt, borút.

S mintha látnám az arczokon
 A lelkesülés lángjait —
 Megvetve az élet-igát,
 S szerteszakgatva lánczait,

S míg egy mosolyban csendesen
 Fedjük a menyét és pokolt
 Hitvány, nagy álmok tömegét,
 Miket a bohó szív koholt:

Önkénytelen feljő a lány,
 A csalfa lány, a szép leány,
 A kin most oly jót kaczagunk,
 Minőt soha, sohasé tán!

S rá oly bölcsékké változunk,
 Űritgetvén a kelyheket —
 Hogy a nagy bölcseségbe már
 Szegény szívünk majd megreped!

Sipos Soma.

Muzeumi szemle

(Folytatás.)

Atugorva itt néhány — különben fejlett formája által igen feltűnő — fekete graphit-elényt, áttérek azon kétfüli lapos kehely alakú csészékre, melyek a gyűjtemény díszét képezik, s melynek a *Bacchus-ünnep*ek alkalmával az aldozás és lakmározásnál használtattak. Alakjuk és nagyságuk csaknem egyenlő (7—10 cm. magasság mellett 20—25 cm. szájátmérvél) anyaguk feltűnő keménysége mellett igen könnyű. Mindenik belül kívül csinosan van festve; de csak 2—3 színnel és árnyékolás nélkül; a mi igen kellemesen hat, és sokkal izlésebb mint a mai edények tarkasága. De vegyük sorra:

1. Belső részén vörös körben guggoló alak van festve pathetikus mozdulattal mintha szerelmet vallana, (mi azonban ily egyiptomias, komoly férfiről föl nem tehető.) Az edény külsőjén újból látjuk őt, ép eme mozdulattal, szemközt egy ülő nővel, ki ugylászik érdeklél hallgatja a szerelem gyanujában álló férfit; míg a tulsó oldalon e nő egyedül ül s ha nem családnom hasonát fű, — mintha hűtlen gavallérját akarná visszacsalni. — Bajos kitalálni mit akart a művész előadni, mert a korban, midőn e csésze készült, nem volt a típus kifejlőde, hanem az előadás még jelképes volt mint kelet művészetében, s a cselekmény is jelképileg adatván, mai napság csak mélyebb tanulmány juttat felismerhetőséghez. Az alakok 2—2 versenykocsinak látszó leválalaku ábra közt ülnek.

Az egész felfogás, valamint az arczok karaktere nem görög; de nem is egyiptomi. Ugylászik itt eredeti etrusk művel van dolgunk. Ugyanez áll a 2-ikről is, melyen vörös körben, elég jól rajzolt

szarvasok legelnek. Nem emlékszem, hogy görög domborműven vagy képen szarvast láttam volna, ők csak az oroszánt, bikát és lovat vették fel szeretettel művészetükbe.

A 3-ik csésze, bár a palma-ágak görög stílusúak, megint egyiptomias, mit eléggé mutat a mindkét oldalon előforduló két alak, melyek egyike madártesttel s kiterjesztett szárnyal bir. Első pillanatra *Osiris* és *Isis* istenképének hittem; de a másik alak, bár ruházata keleties, etrusk-sisakkal bírván katonát látszik ábrázolni. — A következő (4-ik) edény már görögösebb, minthogy egyik oldalán tánczosnő, másikán maga *Bacchus* a bor-isten (kit mi magyarok is tisztelünk) ül szülő-ágak alatt jókora edényből pityázalva. A rajz s a boristen szakála etrusk, de az edény belsején levő *Medusa-fej* már egészen görög, és pedig igen régi (dór-kori) felfogás szerint igen dülldelt szemmel s tátott fogas szájjal.

5. Átmegyünk egy igen egyszerű, de annál értékesebb csészére, melynek belsején csupán egy görög harcos van fekete alapon vörös színnel festve. De ez már tökéletes rajz és művészi felfogás s az *ion* iskola praognans jellemével bir. — A harcos guggol, éppen feltétre akarva ereszkedni testét a támadók ellen pajzsával takarja, — válla közé húzott feje azt mutatja hogy az ellentél már egész közel van, lándzsáját inkább védelemre mint szúrásra tartja; e mellett az állás oly ügyesen van választva, hogy a rajz körül tökéletes kört lehet vonni, mi igen jól illik a korongalaku fenékre.

6. Most érkeznék a legszebb edényhez, mely gyöngyét képezi a kiállításnak. — Gazdagon van festve, mythologiai alakokkal. A felfogás, kivite s a technika nemcsak görög eredetre hanem mintegy Protogenes és Apelles iskolájának befolyására

mutat. Nagy Sándor korában ily edények voltak divatban, (a mienk ugyan korábbi fénylő fekete alapon élesen rajzolt vörös alakcsoportok. Eddig egyszerűen a sablont látjuk használva, itt a sablon használata után még külön vannak éles, könnyen odavetett húzásokkal markirozva a konturok. Az alakok görög szellemben s a szokásos typos értelmében vannak felfogva. A test részint nyugalmas tartása, részint rhythmikus mozgása, a ruházat nem többé párhuzamosan leelőg vagy töredezett, de ivalaku hajlásokban gazdag és változatos redőzete: mind a művészet fejlett korára mutat.

Kit ábrázolnak és minő jelenetet az alakok, megfejteni erőmet meghaladó feladat. Mindazáltal Winkelman*) nyomán indulva az edény bel és küllapján 3 ízben előjövő főalakot *Aeskulap*-nak mondanám, ha nem volna kezében *Bacchus* botja (s ha e tisztes öreghez illenék, hogy egy fiatal lányka étel és itallal kínálgatja — mint ez a csésze fenékén történik). *Bacchus*nak megint nem tart-hatom mert őt soha sem szokták szakállal s ritkán férfi korában ábrázolni. Az oldallapon, hol hajában olajág koszorút visel, ismét az itall ki-náló nővel (talán *Hebe* — de szárny nélkül?) találjuk együtt. Mellette a nézővel szemközt egy ifju érkezik meg, ki az oldalt délcegen álló *Mer-kurva* tekint. Ezt kigyós-pálczája könnyen felismerhetővé teszi. A másik oldalon ugyancsak a mi *Aeskulap*unkat találjuk, megpedig ősz hajjal és szakállal, a mi feltűnő s mire itt különös sulynak kell fektetve lenni, mert több helyütt fehér festék nincs alkalmazva. Az állás nemes, fejedelmi, úgy hogy *Zeus*t juttatja eszembe, noha a hosszú szakáll inkább *Poseidonra* emlékeztet. Szemközt vele

*) Kissé elavult tekintélyre találtam hivatkozni.

nek összegét jó erkölcsnek nevezzük, a szűlei ház a csirázatója, az iskola csupán ápolója; s minthogy azt ápolni, a minek csirája sincs, lehetetlen. — s minthogy az iskola nevelés-oktatási céljával még annak az ápolása is, a minek csirája van, csak annyiban fér össze, a mennyiben az ápolás gyakorlati, alkalmazási tere nem lép: az iskolai takarékpénztár már elvileg sem fogadható el.

Előfizetési felhívás

BÉKÉS

1875-iki évi 4-dik évfolyamára.

Előfizetési ár szeptemb. — decemberre
1 frt 25 kr.

Az előfizetéseket kérjük postai utalvánnyal beküldeni; helyben előfizetheti Winkle Gábor könyvárusnál.

A „BÉKÉS” kiadó hivatala.

1875. évi. Békésmegye alispánjától.

Az alább elősorolt sürgős tárgyak elintézése végett megtartandó rendkívüli megyebizottsági közgyűlés határidejéül folyó évi szeptember 27-nek d. e. 10 óráját tűzvé ki: erről oly felhívással értesitem, hogy e gyűlésre megjelenni s a tanácskozásban részt venni sziveskedjék.

Tárgysorozat:

1. Az igazoló választmány által a jövő évre kiigazított legtöbb adófizető megyebizottsági névjegyzékének megerősítése.
2. Az 1876. évi megye költségvetési előirányzat megállapítása.
3. Küldöttségi jelentés az előviz-esatorna ügyében.
4. Belügyminiszteri leirat Nagy- és Kis-Kondoros és Csákó pusztáknak nagy községgé alakítása; — s honvédelmi miniszteri rendelet a lovakkal állítása, illetőleg osztályozása tárgyában.
5. Ücsöd község folyamodása a Körös folyó hidépítése iránt kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.
6. Hoffer Ignác, Hoffer Adolf és Diámant Jakab mező-berényi lakosoknak M. Berény község képviselő testülete által a községi italmérsi jog bérbe kiadása iránt hozott határozat elleni felfolyamodása.

Kelt Gyulán szeptember 10. 1875.

Jancsovics Pál,
alispán.

Főkimutatása

Békésmegye 1876. évi közigazgatási szükségleteinek.

Békésmegye törvényhatóságának 1876. évi költségvetése egybeállítván, és a megye állandó választmányának f. évi szeptember 9-ik napján tartott ülésében tárgyalván, — miután 1870. évi 42. t. cz. 14. §-a értelmében a törvényhatóság költségvetése és az állandó választmány véleménye az őszi közgyűlést 15 nappal megelőzőleg közszemlére kiteendő, és a bizottsági tagokkal közlendő, annál fogva a kérdéses jövő évi költségvetést az állandó választmány véleményével együtt ide mellékelve, oly megjegyzéssel közlöm, hogy a költségvetés a folyó évi szeptember 27-ik napjára kitűzött megyei közgyűlésen fog tárgyalni, és hogy ugy a költségvetés, mint annak mellékletei is, az idézett törvény rendelkezéséhez képest a megye jegyzői tisztségénél közszemlére kitételt.

Kelt Gyulán, 1875. szeptember hó 10-én.

Jancsovics Pál s. k.
alispán.

Szükséglet:

Mult 1875. évi pénztári hiány	—
A megyei tisztviselők és szegődnényesek fizetése	46500.—
Ezek mellék-járlékai	—
A közbizottsági személyek rendes fizetése és a szolgálók bére	24580.55
Ezek mellék-járlékai	3705.—
Hivatali helyiségek bérlete	—
Irodai szükséglet	3810.—
Uri költségek és nap-díjak	400.—
Megegy épületek fenntartási költsége	1032.—
Egyéb rendszeresített kiadások	265.—
Előre nem látott költségek	500.—
Évi szükséglet	80792.55

Fekvéségek jövedelméből	—
Elhelyezett tőkék kamataiból	—
Egyéb jövedelmekből	650.—
Fedezeti összeg	655.—

Levonván a fedezeti összeget az évi szükségletből, létszen az állampénztárból kirendelendő 80142.55

Vélemény

Békésmegye törvényhatóságának 1876-ik évi költségvetése tárgyában.

E költségvetés tüzetesen megbiraltván, mindenben helyesnek találtott, s így elfogadásra ajánlatik, megjegyezve, hogy:

1) A járási csendlegényeknek a megye szervezeti szabályrendeletében megállapított létszámától eltérőleg, a megye közönségének 1872. évi 9. és 1873. évi 627. sz. alatt hozott határozatai értelmében követett előző évből gyakorlathoz képest, a csendlegények létszáma az 1876. évre is csak 38-ban lenne fenntartandó, mert habár a megye közönsége közbizottsági tekintetből rugalmaskodási jogot eszközölt is ki hatósága területére, s így a csendlegények számának a szervezeti szabályrendeletben megállapított létszáma való kiegyesítésre látszik is indokoltnak, mindazáltal tekintve az állam nehéz pénz viszonyait, a kiadások most nem nevelhetők.

2) A költségvetés kiadásai IV. tétel alatt „A közbizottsági és szolgaszemélyzet mellék-járlékai” címen, az előző évi költségvetésben foglalt tételhez képest, kisebb összeg volt felveendő azért, mert a közbizottsági és szolgaszemélyzetet az 1876. évre téli öltönyök nem illetik.

3) Ugyancsak a kiadások során a VIII. tétel 5. pontja alatt, a megyei központi irodai helyiségek tisztán tartása s kijavítására, az előző évi költségvetésben e címen előirányzott s megállapított összeg 100 forinttal emeltetett fel, mert a gyakorlat igazolása szerint a mult évi fedezet az e címen előforduló kiadások feire sem volt elegendő.

4) Ugyancsak a kiadások XI. tetele alatt „Fekvő vagyonszerű jövedelem” címen mi sem véteztet fel; mert az állandó választmány erre nézve az előző 1874. és 1875. évekbeli gyakorlatból indulva ki, a megye tulajdonát képező katonai épületek közül még el nem adottak után befolyó bérjövödelmeket, valamint a már eladott békési illetén épületek után befolyó vételárak kamatait, a megye tartalék-alapjába továbbra is bentlandóknak, és ezen jövedelmeket a megyei épületek fenntartására a kormány által rendszerint szűken kiszabott adomány elégtelenségre való tekintettel, e kiadások pótlására fordítani s ekként e jövedelmeket természetes rendeltetésükre felhasználni véleményezi már csak azért is, mert az által a megyei épületek fenntartásáról a szükséghez képest gondoskodva leendő. — Végül:

5) Habár a költségvetés annak idején eszközöndő végrehajtásának módosítására nézve véleményt adni — szorosan véve — az állandó választmány körébe nem is tartozik, mindazáltal nem mellőzheti hallgatással az állandó választmány azon nézetét, hogy ugy a megyei épületek kijavítása, valamint a ruházati, irodai és világiatási szerek beszerzése tekintetében szükséges árlejtések, a megye közönsége által saját kebeléből kirendelendő küldöttség által lenne eszközöndő. A mennyiben pedig a költségvetés felsőbb jóváhagyással ellátva, oly időben érkezhetik le a kormánytól, a mikor megyei közgyűlés közel kitűzve nem lévén, a végrehajtás iránt kellő időben a megye közönsége önmaga nem intézkedhetik, s ekként az állandó választmány esetleg határozattá emelendő azon véleménye, hogy a végrehajtás a megyei közgyűlés kebeléből kirendelt küldöttség által eszközössék — érvényt nem nyerne; indokoltnak látszik ezen küldöttségnek már a legközelebbi közgyűlésből előzőleg leendő kirendelése.

Egyébiránt a költségvetés 80792 frt 55 krnyi kiadást, és 650 frt — krnyi fedezetet, s így 80142 frt 55 krnyi hiányt, tehát az előző évi költségvetési hiányhoz képest 332 frt 57 krnyi apadást mutat, megjegyezve, hogy a feltüntetett hiány a folyó 1875. évi, még most meg nem állapítható pénztári maradvány által is apaszthatni fog.

Az ekként elfogadásra ajánlott költségvetés két egyenlő példányban a m. kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztendő.

Kelt Gyulán, Békésmegye állandó választmányának 1875. évi szeptember hó 9-én tartott üléséből.

Kiadta:
Hajóssy Ottó s. k.
megyei főjegyző.

Kiirt-czikk.

Békésmegye igazoló választmányának 1875. évi szeptember hó 13-án Gyulán tartott ülése jegyzőkönyvéből.

12. Felvétetett a megye alispánjának f. évi szeptember 2-án 4100 sz. a kelt felhívása, mely mellett a megye területén lévő adóhivatalok által betérjesztett legtöbb adófizető névjegyzékét további intézkedés végett azzal küldi meg, hogy a virilisek névjegyzéke mellet, mindenesetre azonban f. hó 27-ét megelőzőleg kiigazítsassék, s végleges megállapítás végett a f. hó 27-én megtartandó rendkívüli közgyűlésre bemutatassék.

Előleges kijelentésével annak, hogy mindazok, kik két vagy több törvényhatóságban jönnek a legtöbb államadót fizetők sorába, és az iránt, hogy e megyében akarják jogukat gyakorolni, nem nyilatkoznak, az addigi bevett és törvénybe gyökerező gyakorlat szerint, az egybeállítandó lajstromból kihagyandók; — másrészt pedig előre becsátva, hogy az adó kétszeres beszámításánál, az eddigi eljárás, mely szerint ugyanis attól, ki az igazoló bizottság előtt már egy alkalommal jelentkezett, avagy jogosultságát már egy ízben igazolta, az újabb jelentkezés nem követelendő — szolgál ez alkalommal is a névsor egybeállításánál zsinór mértékül:

a megküldött adólaajstromok tüzetes átvizsgálása és egybevetése után, a legtöbb adófizetés alapján jogosult 210 megyebizottsági tag névsora a jövő 1876-ik évre kiigazítván, az ideiglenes névsor megállapított; oly formán, hogy eme ideiglenes névsor Oláh István gyomai lakossal, és pedig 198 frt 43 kr. adóösszeggel berekesztetett.

Minthogy pedig eme ideiglenes névsor az 1873. évi 621. b. gy. sz. végzés értelmében mindenkor a községekben közszemlére teendő ki, ezen kitétele a f. évi szeptember havának 15-től 22-ig terjedő napjai tüzetnek ki, egyszersmind pedig a törvény szerint még megtörtendő nyilvános igazolási ülések idejéül a f. év és hó 24. 25. és 26-ik napjai, helyéül pedig a gyulai megyeház tanácskozási termo jeletetik ki.

Miről az ideiglenes névsor kellő számu példányának csatolása mellett, a fenti határnapok megfelelő és lehetőleg kiterjedt meghirdetése végett a j. szolgabírák és Gyula város polgármestere, oly felhívással értesítendő, hogy e névsort, a megye bizottságának fenti számu határozatához képest az ugynevezett B) tabellával leendő egybe-hasonlítás, s az egyes adózók netáni észrevételeinek figyelembe vétele végett a fentebb kijelent napokon közszemlére kitétel tekintetéből a községeknek azonnal kiadják, s ezt használat után a netáni észrevételek vagy kiigazításokról szóló jelentéseket a névjegyzék visszajuttatása mellett mulhatlanul f. hó 24-ét megelőzőleg bemutatni, s egy-

nőies gyöngédségű ifju áll, (milyennek Apollót, Adonist, Theseust meg Achillest szokták rajzolni) kiről ismét nem tudni hogy ki legyen, mert hiányzik nála az isteneket jellemző jelvény (lant, sisak, pálcza stb.). Odébb másik ifju áll, ki ugy látszik az itt újra előjövő edényes holgygyel társalog. — Lehet, hogy ez edényen valami történeti jelenetel van dolgunk, s akkor az előadás drámái, mert haladó cselekményt ad, többször előforduló azonos személyekben. Mindazáltal bízottabb, hogy mythosai tárgyú a kép. Annyi áll, hogy a munka művészi, a felfogás a művészet magas fokára mutat s hogy ez edény a szakkbúvár kiváló figyelmét megérdemli.

Még több kisebb-nagyobb, ép és törött edény is van gyűjteményünkben, szép fejekkel, tánczó alakokkal, maeander szalagokkal stb., melyek figyelmet keltenek. De ki győzne mind-ezekről írni! Legtöbbet ér a gyakori szemlélet, a muzeum gyakori látogatása, a mi nemsokára érdekessé lesz téve a tárlat jelenleg folyamatban levő rendezése s az okadatolt lajstrom elkészülte után. Szeretjük hinni, hogy e lajstrom a Békésm. régész és művelődéstörténelmi társulat évkönyvében közlése lesz téve. Az megkönnyíti a tájékozást, felhívja a figyelmet az érdekesebb tárgyakra s azon unikumokra, melyekkel szerény muzeumunk eddiggelé is dicsekedhetik.*)

Linde János.*)

*) „Muzemni szemle” czim alatt több czikket szolgálatok, ha ugyan becses lapjába beválik. Nem fog ártani, ha a zengemények és novelláskákat olykor ilyesmi egésszégsébe táplálék váltja fel a „Tárca”ban.

*) Szivesen fogadjuk, és vegye értök előre és köszönetünket. Szerk.

Levelek Katinkához.

II.

Kedves Katinkám!

Közelebből a gyermeknevelésnél hagytam félbe levelemet. Még szólanom kell arról pár szót. Azt állítottam, hogy a nevelés is divatos teóriák szerint történik. Már a gyermek születése percében alá van vetve a divatnak. A mint világra jön, dajka veszi ölébe, azon az okon, mert az anya gyenge, ideges, s nem képes táplálni gyermekét. — Szerencsétlen elv! korunk egyik divatos agyréme!

Ki hallott ezelőtt a nők idegességéről, szivbajáról annyit beszélni? Bizony aligha ismerték őseink az ilyen nyavalyákat, noha az is igaz, hogy nem rontották el gyomruk az iny csiklandoztató nyalánságokkal, s nem hordtak oly iszonyuan kivágott ruhadereket, s így nem is hűtötték meg magukat. — De ma már a piros arczszin paraszt izléshez való, ellenben az „érdekes-halvány” lekoti a figyelmet. Egy kis idegesség, egy kis szivbaj költséget kölcsönöz a nőnek, s nem is „társaságra való” nő, ki nem tud elájulni! Nászárlat vékony termet, sápadt szenvedő arcz, szemüveg és divatos öltözék... ezek képezik a női ideált nálunk.

Csuda-e aztán, ha az ilyen nők anyakká léven nem képesek táplálni edes gyermeküket, dajkával és szoptató üveggel pótolják az anya emlőket, s ezek által népesítik a temetői kertek sírhalmait. Mert azt higyjétek el ti nők s ti anyák, hogy az edes anyát a csecsemőnél nem pótolja semmi a világon, — ellenben tiszta szin-igazság, hogy a szoptató üveggel táplált gyermek 99 százaléka vagy korán elhal, vagy vézna beteges ember lesz.

Már maga ezen egy körülmény is nagy meg-gondolásra indit egy szemlélődő nőten férfit a házassági élet küszöbe előtt. Hát még ha ehez vesztük azt is, hogy egy „művelt” nő a konyhába nem mohet, ergo szakácsné kell a háztartáshoz, vagy drága és rozsz vendéglői konyha. Nem is emlitem az öltözéket, a fodrászot, a szórakozás különböző nemeit, melyek egy művelt hölgy életmódjában kimaradhatatlanok. — Itéld meg magad kedvesem! hogy nem igazsága van-e egy nőten férfinak, ha szerény ezer forint fizetésre meg nősülni nem akar!

És mindez a divat következménye! Mert az a divat, az a láthatatlan hatalom kiforgatta a család életet ősi egyszerűségéből, — mert a leányokat „művelt” nővé akarják nevelni, s nem anyának, nem gazdasszonynak, nem feleségnek.

Mily magasztos fogalom rejlik e szó alatt: feleség! Így csak a magyar nevezhette el nejét, házastársát. De ugye-e bár nem nagyitom a dolgot, ha azt mondom, hogy a nők csak igen kis részben felelnek meg ez elnevezésnek. A magyar paraszt neje valóságban: feleség, mert a férfiával közösen részt vesz a szerzésben, — a közép birtokosság, a fizetéses szegény hivatalnok neje pedig csak fényleg, nem szerez, hanem a készit költi. Nem unnt anyi, sem mint gazdasszony nem képes megfelelően rendeltetésének. Csuda-e aztán, ha ily látszólag „művelt” nő nem nagy vonzerőt gyakorol a nősüendő fiatal férfiakra.

Megbocsáss kedves Katinkám! ha ily ószintén leplezetlenül beszélék előttem a nőkről, mentsem ki az igazság, mely vezérli tollamat. Te is tudod, hogy a nők nagyrészben nem maguk okai ezeknek, hanem a nevelési rendszer, a divatos nevelési teóriák.

Valljuk meg azt is, hogy okai vagyunk mi térfiak is! Hány üres fejű tökéletlen dandy imádja a selymet és nézi le a kartont! Hány kikeményített gavallér csudálja a nőben a zongora virtuózt, a műnekest; míg megvetéssel gondol a konyha illatra. Ennek is kell lenni visszahatásának természetesen a leányokra, és ez nem más, mint a konyha-kerülés. Hasztalan beszélnek aztán a papák, meg a nagybácsik a női konyha-művészetéről, hiába emlegetik a régi jó idöket, mikor még a magyar házínők magok fontak szöttek a hához: nem fog a leányokon semmit, mert hát a papa, meg a nagybácsi már öreg emberek, nem házassulandók mint a szép Aladár.

Egy ilyen leányt aztán hogyan vigyen házhoz egy szerény fizetésű hivatalnok, ki még a mellett a kilencz águ koronás Aladáról, a szöke Elemér báróról stb. ábrándozik. Nincs más hátra, mint agg-legénynek maradni, s a leánynak pártájában elhervadni.

Gondolkozottok kell hát titeknek nőknek, hogy itt a kellő orvosszert feltaláljátok. És ez orvosszer más nem lehet, mint józan természetesség a nevelésben! Minden anyának ezt kell szeme előtt tartani, ha gyermekei boldogságát valóban munkálni kívánja. Egyszerű takarékság a háztartásban, — izléses olcsóság az öltözékben, — rendes munkásság az életrendben: erre neveljétek a gyermeket, ha szerencséjének örültek. — Neked is van háztartásod, és szeretném megmutatni sokaknak, hadd látnak, hogy mily házi boldogságot eredményez a józan természetesség! Ezt ne vedd kérlek szokásos bókna, udvarias szözlámnak, arra én veled szemben soha nem vetemedném, hanem vedd irántad való tiszteletnek s nagy-rabecsülésnek, melyel vagyok igaz rokonod Gáthalmi.

uttal a választott megyebizottsági tagok, közül a f. évben elhunytak neveit is közölni annyival is inkább sziveskedjenek, mert az igazoló választmány a netáni késedelmezésből eredhető felelősséget, magától ezennel elhárítja.

Kelt mint fent.

Kiadta:
Justh Gyula,
a vál. előadója.

1. Wolianer Albert Gyoma 18016 frt 7 kr.
2. Gr. Wenckheim Rudolf Doboz 14580.65, 3. Gr. Almásy Kálmán Kétegyháza 10764.26, 4. Gr. Wenckheim Károly Gerla 9632.31, 5. Káráz Imre Szeghalom 5581.8, 6. Báró Wenckheim Viktor K-Ladány 5247.22, 7. Báró Wenckheim Béla K-Ladány 4822.74, 8. Báró Wenckheim László K-Ladány 3987.91 $\frac{1}{2}$, 9. Gr. D'Orsay Emil Szeghalom 3581.68, 10. Székács József P-Sztornya 3527.23, 11. Gr. Bolza István Szarvas 3188.20, 12. Tomcsányi Károly Szarvas 3099.9, 13. Gr. Bolza Antal Szarvas 3060.19, 14. Gr. Bolza József Szarvas 3018.41, 15. Kontur József Szarvas 2893.92, kétszeres. 16. Trefort Agoston Csabaesüd 2659.92, 17. Justh István Sz-Sztornya 2408.24, kétszeres. 18. Gr. Blankenstein György K-Tarcsa 2069.9, 19. Sváb Sándor P-Sztornya 1900.95, 20. Beliczey István Gerendás 1768.88, 21. Beliczey Rudolf Gerendás 1329.64, 22. Sztójánovics Szilárd Csorvas 1257.17, 23. Racz Lipót Csorvas 1223.42, kétszeres. 24. Farkas József Békés 1197.56, 25. Karassay István Csaba 1141.4, 26. Prág Albin Gyula 1126.57, 27. Ursinyi Andor Csaba 1097.45, 28. Ormos János Gyula 1079.89, kétszeres. 29. Szencs Mózses Csaba 1013.57, 30. Reök István Csaba 960.66, kétszeres. 31. Csasz István Csorvas 899.76, 32. Színhó Albert Békés 891.55, kétszeres. 33. Gondos Benedek Gyula 871.6, kétszeres. 34. Pék Antal Csaba 841.82, kétszeres. 35. Bozskó Károly Csabaesüd 838.44, 36. Jakabfy Ignác Vésztő 805.60, 37. Kocziszi Máttyás Csaba 773.18, 38. Pollner Lajos Csaba 739.8, kétszeres. 39. Grósz Ignác Békés 736.2, 40. Tomcsányi József Sztornya 696.86 $\frac{1}{2}$, 41. Nagy Károly Sztornya 681.16, kétszeres. 42. Ifj. Belenta János Békés 673.76, 43. Dr. Kovács István Gyula 660.22, kétszeres. 44. Or. Bakay Dániel Szarvas 639.24, 45. Thaisz Gyula Eperjes 631.50, kétszeres. 46. Lavatka József Békés 609.44, 47. Gr. Pongrácz János Orosháza 608.83, kétszeres. 48. Pain Antal Csorvas 607.25, kétszeres. 49. Györgyi István Orosháza 569.28, 50. Achim L. János Csaba 563.82, 51. Dery István Békés 559.94, kétszeres. 52. Jantyk Mihály Békés 549.6, 53. Grehenek Lajos Csorvas 548.30, 54. Ravasz Ferenc Orosháza 544.96, 55. Omaszta Gusztáv Csaba 532.79, 56. Flaskay Dezső Szeghalom 499.77 $\frac{1}{2}$, 57. Farkas Gábor K-Ladány 496.50, kétszeres. 58. Zahorán Pál Csaba 495.68, 59. Hacker Máttyás Öcsöd 479.84, 60. Orley István Gyula 478.73, kétszeres. 61. Rusicska János Szarvas 477.88, 62. Czégényi István Gyula 476.87, 63. Kiss István P-Sztornya 468.91, 64. Zahorán Gy. Máttyás Csaba 467.53, 65. Biener Bernát Csaba 455.14, 66. Simay János Szeghalom 444.59, 67. Kliment A. György Csaba 442.62, 68. Schvarecz Salamon Csaba 440.96, 69. Derczy Ferenc Szarvas 439.52, 70. Schvarecz Ferenc F-Gyarmat 435.20, 71. Pleschovszky Mihály M-Berényi 412.9, 72. Grósz Ignác Békés 407.91, 73. Lázár István Orosháza 406.88, 74. Mudrony Sámuel Csaba 402.58, 75. Köhn Márton Öcsöd 398.65, 76. Kniezner Károly Szarvas 398.14, 77. Kliment Z. György Csaba 395.63, 78. Ifj. Zelenyánszky János Csaba 392.51, 79. Lóvi Áron Csaba 382.66, 80. Winkler Ferenc Gyula 381.88, kétszeres. 81. Kalmár Mihály Gyula 378.12, kétszeres. 82. Kny Antal Békés 373.14, kétszeres. 83. Marik János Csaba 370.83, 84. Klausz Lázár Endrőd 370.46, 85. Schieffner Ede Endrőd 362.74, kétszeres. 86. Lonovics Ferenc Szarvas 360.94, kétszeres. 87. Miklya Z. András Csaba 358.10, 88. Sváb Viktor Csabaesüd 356.33, 89. Zalay Mihály Csorvas 354.14, 90. Laczó András Csaba 353.77, 91. Bak Salamon Gyula 350. 92. Dr. Dubányi János Gyula 346.44, kétszeres. 93. Debreczeni Endre Gyoma 344.22, kétszeres. 94. Milyó Máttyás Csaba 343.35, 95. Hajnal Albert Uj-Kigyós 339.10, kétszeres. 96. Janurik János Szarvas 338.57, 97. Szalay József Csaba 337.62, 98. Erkel Rezső Gyula 336.9, kétszeres. 99. Breznayk János Csaba 334.96, 100. Szigethy Lajos Gyula 334.96, kétszeres. 101. Mezey Balázs Békés 330.62, kétszeres. 102. Keller Imre Gyula 329.84, kétszeres. 103. Grósz Adolf Szeghalom 329.20, 104. Ifj. Miskuczsa György Gyula 326.56 $\frac{1}{2}$, 105. Löwy Albert Csaba 325.88, 106. Janurik György Szarvas 324.65, 107. Bakos János Csaba 319.86, 108. Végh József Gyula 318.82, 109. Freund Zsigmond Csaba 311.85, 110. Grimm Sámuel Gyoma 307.41, 111. Nagy Antal Csaba 304.94, 112. Ifj. Fehér Imre Csaba 303.29, 113. Rosenthal Márton Csaba 301.12, 114. Fábry János Csaba 299.17, 115. Kardos Mihály Szeghalom 296.85 $\frac{1}{2}$, 116. Seiler Máttyás Csaba 296.58, 117. Hunya M. József Endrőd

- 295.3, 118. Uhrinyi András Csaba 292.67, 119. Asztalos István Békés 289.56, kétszeres. 120. Ifj. Jankó Ferenc P-Sztornya 289.5, 121. Ambrus Lajos Gyula 286.48, kétszeres. 122. Schriffert Bonavent Gyula 284.64, 123. Dr. Glaser Károly Gyula 284.26, kétszeres. 124. Debreczeni Károly Békés 284.58, kétszeres. 125. Kalmár József Endrőd 283.28, 126. Fay Mór Csaba 281.51, 127. Bajcsi János Csaba 278.76, 128. Löwy Márton Csaba 277.20, 29. id. Hajdu István Szeghalom 276.85; 130. Kita Pal Szarvas 275.5, 131. Uhrin M. József Endrőd 273.29, 132. Schvarecz Farkas K-Tarcsa 271.67, 133. Bakai Péter P-Sztornya 271.59, 134. Somogyi Sándor Szeghalom 270.8, 135. Szalay József Orosháza 269.59, 136. Belenta József Békés 268.54, 137. Novák Kamill Gyula 265.52, kétszeres. 138. Beliczai Albert T, Koulós 265.43, 139. Kenéz Mihály Endrőd 264.91, 140. Weinmann Miksa Gyula 261. 141. Erlich József Gyoma 260, 142. Erlich Salamon Gyoma 260.143, Schvarecz Ábrahám Gyoma 260. 144. Korisánszky Mihály Békés 259.22, kétszeres. 145. Or. Achim János Csaba 253.13, 146. Lepény Pál Csaba 252.87, 147. Bartók László Csaba 249.24, 148. Papp József Szeghalom 249. 149. Löwy Zsigmond Csaba 246.54, 150. Brengartner Sebők Csabaesüd 244.33, 151. Pintér János Szt-András 239.82, 152. Ifj. Lehoczky János T. Koulós 239.79, 153. Gabovics Demeter Orosháza 239.73, 154. Vidovszky Károly Csaba 238.9, 155. Hajnal Ábel Békés 237.90, kétszeres. 156. Vandlik Máttyás Csaba 236.61, 157. Fischer Pál Orosháza 236. 158. Schweighoffer Lambert Orosháza 235.10, 159. Marik György Csaba 234.57, 160. Likerecz György Csaba 233.22, 161. Zsilák András Csaba 232.19, 162. Gálk András Csaba 229.29, 163. Boros Mihály T-Komlós 227.97, 164. Deutsch Izsák Gyula 227.65, 165. Deutsch Mór Gyula 227.65, 166. Silberstein Viktor Gyula 227. 167. Bonyhay Benjám M-Berényi 226.28, kétszeres. 168. Braun Sámuel M-Berényi 225.63, 169. Lusztig Sámuel Sz-András 224.77, 170. Zsilák Mihály Csaba 223.57, 171. Argyelán Mihály Kétegyháza 222.38, kétszeres. 172. Krisztó Athanasz Szeghalom 220.99 $\frac{1}{2}$, 173. Poniczky György Szarvas 220.29, 174. Benedikt József Békés 219.79, kétszeres. 175. Dömény József Békés 218.95, 176. Keresztény Ignác Szt-András 218.74, 177. Uhrin Imre Endrőd 218.57 $\frac{1}{2}$, 178. Koszta Sándor Békés 217.76, 179. Herodek Lipót Gyula 216.70, 180. Mezey Lőrinc Gyoma 215.85, 181. Kis Ferenc Szeghalom 215.53, 181. Ifj. Sánta János Gyula 215. 183. Kovács Máttyás Csaba 213.15, 184. Laszik Máttyás T-Komlós 211.48, 185. Korossy Kamill Csaba 210.96, 186. Csomós Mihály Gyula 207.80, 187. Medvegy János Szarvas 207.70, 188. Zsilinszky György Csaba 207.48, 189. Gerlein Mihály Gyula 207.77, 190. Schriffert József Gyula 207.63, 191. Szabó György Orosháza 207.17, 192. Boros János K-Tarcsa 207.10, 193. Lukovszky György Csaba 205.18, 194. Kovács J. István Endrőd 204.91, 195. Or. Kosuch Mihály Szarvas 204.70, 196. Dorogi János Szt-András 204.59 $\frac{1}{2}$, 197. Szulimán István Csaba 204.19, 198. Janovszky János Szarvas 204.10 $\frac{1}{2}$, 199. Bohus György Csaba 204.13, 200. Domokos József Szeghalom 204.16, 201. Braun D. Ádám M-Berényi 203.83, 202. Hoffer Ignác M-Berényi 203.60, 203. Knyihár János Csaba 203.62, 204. Gaszár János Szt-András 201.88, 205. Bakucz Tivadar Békés 201.52, 206. Melis Márton Szarvas 200.76, 208. Hamza Sámuel Csaba 200.60, 208. Kirileszku Péter Kétegyháza 200.33, kétszeres. 209. Kovács Mihály Orosháza 198.99, 210. Oláh István Gyoma 198.43.

Póttagok.

211. id. Lehoczky János T-Komlós 198.10, 212. Juhász Benjámín Öcsöd 195.20, 213. Sipiczky K. János Csaba 194.61, 214. Cs. Veres János Békés 193.99 $\frac{1}{2}$, 215. Boros Pál Szarvas 193.4, 216. Kovács K. György Csaba 192.99, 217. Ondroviczki Sámuel Csaba 192.50, 218. Zeiler Károly Csaba 192.37, 219. Ifj. Kocziszkó Máttyás Csaba 191.85, 220. Medovárszky János Csaba 191.73.

Gyula városa építkezési rendszabályai.

IV-ik Fejezet

A helyszíni szemlééről.

26. §. Mielőtt építkezési engedély adatnék ki, a 16-dik §-ban megnevezett bizottság a folyamodványhoz csatolt helyszíni rajz alapján a szemlélet megtartja, és az építkezés által érdekelt feleket és szomszédokat ahhoz meghívja, s véleményük iránt őket kihallgatja.

27. §. Ha az érdekelt szomszédoknak a terv utáni építkezés ellen kifogásuk nincsen az jkvileg felveendő, az illetők által aláírandó; — bármint az építkezésre vonatkozó kifogást a jkvbe fel kell venni, s ha lehetséges mindjárt a szemle alkalmával barátságos uton kiegyenlíteni; a felvett jegyzőkönyv a küldöttség véleményes jelentése kíséretében érdemleges határozat hozatal végett, mindenkor a tanácshoz terjesztendő be; —

a tanács végzése pedig ugy az építető félnek, mint az építésre való felügyelet gyakorolhatása végett a kapitányi hivatalnak kiadandó.

28. §. Minden az engedélyre vonatkozó magán kifogások, ha azok a helyszíni szemle alkalmával nem érvényesítettek, a helyszíni vizsgálat után 3 nap alatt írásban beadandók. Későbbi beadványok figyelembe nem vétetnek.

29. §. A helyszíni szemle alkalmával egy a birtokosok közti megnye, mint az utcai szabályozási terv szerinti építkezési vonalat, továbbá az alap és lábozatos (Socket) egy mint a földszinti lakhelyiségek legkisebb magasságát lejtmerés alapján meg kell határozni és állapítani.

30. §. Ha az ipartörvény 8 ik §-ban körülírt üzlet telepek felállítása czéloztatik, az esetben a városi tanács, mint iparhatóság járván el, a törvény erre vonatkozó utasítása szorosán szem előtt tartandó.

31. §. A helyszíni szemle alkalmával a 29-ik § szerint felsorolt magasságok kitüntetendők lévén, a járda magasság azzal kapcsolatosan kimutatandó, és az építetőre kötelező.

32. §. A helyszíni szemle alkalmával a 29-ik §-a szerint, az utcai építkezési vonal kitüntetvén, ezen tulerjeszkedni tilos, tekintettel azonban ama jelenleg divó körülményre, hogy 6" (0-150 mt.) kiugrások (rizalit) ugymint 1" (0-30 mt.) széles lepeszótnak az építkezési vonalon kívül is hely adatik: megállapítatik, hogy ezen kedvezményben csak azon házak részesíthetők, melyek legalább is 10" (20 mt.) szélességgel, és a 4. § értelmében 1 öl (2 mt.) széles járdával bírnak.

V. Fejezet

Az építkezésről.

33. §. Az építkezés az engedélyezett építkezés megkezdésének napját a kapitányi hivatal és mérnöknel 48 órával előbb azon okból köteles bejelenteni, hogy a közlekedés, közbiztonsági és rendőri érdekeknek elég tétethessék.

34. §. Ujbóli építkezéseknél, átalakításoknál, vagy fedélzetek kijavításánál sat. az építető övé jelvényeket (járdára állított kereszt) köteles saját költségén felállítani, az építkezés befejeztéig az épület mindkét végén és sarkán fenn tartani.

35. §. Építési anyagokat az utcán felhalmozni, meszet oltani, vagy vakolatot készíteni tilos, azok lerakataa rövid időre megengedhető ugyan, de az utcai szélesség egy ötödénél többet el nem foglalhat, és akkor is a közlekedés fenntartásáról, valamint a járda tökéletes helyreállításáról az építető tartozik gondoskodni.

36. §. Ha az építkezési anyagok éjjelen át is az utcán hagyatnának, az építkező ott jelvény lámpát felállítani és világítani köteles.

37. §. Régi épületek lebontása, vagy azok nagyobb átalakításánál keletkező a szomszédokra és járókelő közönségre alkalmatlan por mellözése tekintetéből emeletes építkezéseknél keletkező hulladékokat vagy deszka-csatornán leereszteni, vagy kézben lehordatni tartozik az építkező, ezen hulladékok, vagy az alapból kiástartó földet az épület fedél alá vétele után tartozik az utcáról eltávolítani, a közlekedésre azonban ez semmi esetben akadályozó ne legyen.

38. §. Magasabb építkezéseknél az épület állástíai ugy fektetendők, és az állás ugy készítenendő, hogy az alatta levó járdán a közlekedés lehető legyen, az állást oldaldeszákkal ellátni, és annak szilárdságáról kezeskedni mindig az építkező kötelessége, ennek elmulasztása 5 főtől 50 frtig esetleg ezen felül az okozott kár megtérítésével is büszálgattatik.

VI. Fejezet

Az épületek fekvéséről és a kerítkezéséről.

39. §. A 14-ik §-ban megnevezett utcák és téreken fekvő telkeken az építés csak is utcai vonalban engedtetik meg, sőt ha az utcai vonal terjedelme megengedi, az udvarba csak is konyha, kamara, istálló és hasonló alsóbbrendű építkezmények helyezhetők.

40. §. A külső város-részekben is oda kell törekedni, hogy az utcai vonal minél inkább beépíttessék, ezen belőli maradás csak akkor engedhető meg, ha az szépészeti szempontból történik, és a tanács által olyanul elismertetik.

41. §. A belvárosi illetőleg a 14. § alatt megnevezett utcák kerítkezésére különös figyelem fordítandó, és ezen városrészben a deszka-kerítésnek ujomni építése egyáltalában meg nem engedtetik, a külvárosban sem szabad telkeket kerítetlenül hagyni, és az utcai vonalat az illető birtokos itt deszkaával bekeríteni köteles.

42. §. Az utcai vonal be nem épített részének kerítkezése mindig az illető telek birtokosát illeti, ugyan az keríti telkének déli vagy keleti az utcai vonalhoz csatlakozó építkezési vonalat egyedüli költségén, az utcai vonallal szemközt fekvő kerítés közös lévén, azt szomszédjával közösen keríteni tartozik.

43. §. Szomszéd telkek közti kerítkezések felállításánál, az oszlopoknak mindig a kerítkező felül kell állani, és ezen eljárás ugy deszka, mint falkerítéseknel szem előtt tartandó; közös kerítéseknel, ha azok két fél által külön létesítetnek, szintén így járandó el; ha azonban az egész kerítés közösen állíttatnék fel, akkor az oszlop a kerítés közepén áll.

44. §. A vasuti töltés koronájától számítandó 10 ölen (20 mt.) belül semmiféle épületnek állani nem szabad, ugy szinte kijárával ez oldalon nem bírhat, ha a vasut sürri erős rostélylyal vagy szilárd kerítéssel elzárva nincsen, a töltés koronájától számítandó 30 ölen (60 mt.) belül csak teljesen tűzmentes tetőzet (cserép vagy bádóg fedél) állítható fel.

45. §. Nagyobb zajjal és füsttel járó telepek a város szélein, bűzgerjesztő szesz, sör vagy hasonló gyárak egészségi szempontból a legszélső lakházaktól lehető távolságra helyezendők, de minden esetben egész önállóan álljanak, és előfákkal legyenek körül ültetve.

46. §. Nem egészen tűzbiztos alapzattal bírók házat egymásközti legkisebb távolság 8 öl (16 mt.) állapítatik meg, ennél közelebb meg a legcsekélyebb építmény (szin, kamra, sertésöl) sem alkalmazható, ha tűzbiztos fedélzettel (cseréppel) nem bír.

A jelenleg már meglévő, náddal, szalmával vagy kóróval fedett istállók, koccsizinek és ezekhez hasonló más épületek fenntartása és kiigazítása megengedtetik, ha az tűzrendőri, vagy életbiztonsági tekintetben nem ütközik.

Közbiztonsági és tűzrendőri szempontból veszélyeseknek mutatók, nem lakható házak, a tanács ebbeli határozata folytán tulajdonosaik által lebontandók, vagy saját költségükön lebonthatók.

Interpellatio a városi tanácshoz.

F. évi január 24-én társaim nevében is a városi tanács nagy termét s mellékhelyiségeit az akkor ugynevezett „48-asok” báljának megtartatása végett, miután a polgármester úrtól meg nem nyerhetők, az igen tisztelt városi tanácstól kértük, felajánlván és biztositván a tanács által választandó jótékony czélra 30 frtot; a tanács másnap, január 25-én határozott is kérvényünk felett oly formán: hogy tolyamodók kérelmének azon hozzáadással nem adatik hely, miszerint a nagyterem, mellék-hivatalos, — tehát egy óráig sem nélkülözhető — helyiségeivel ezennel semmiféle czélra, senkiük sem jót tételhez használhatók. E határozat egy korábbi, — a városi tanács tanácsnokságára használható helyiségeit akkor, amikor 20 frtot átengedni remélő — tanácshatározatot helyezett hatályon kívül, mint az idézetből látható határozott, erős szavakkal — Azonban a „Békés” 36-ik számában a négyzet részéről a városi tanács nagytermében, e hó 19-én tartandó tanácsulatságra szóló meghívás közölte, — s épen ezért bátor vagyok a t. városi tanácstól azt kérdezni: van e tudomása e meghívásról, s ha igen, a tanács engedte-e át a helyiséget, vagy nem bírván róla tudomással, hogy tartható ily határozott szavakkal irt végzés után is a városi tanács nagytermében tanácsulat-ág? Ez alternatíva állhat csupán, s bármelyik esetben igen szomorú képet nyújt azon rendszertelenségről, mely a rendezett tanácsnak valódi gunyja. Mert ha a városi tanács engedte át a helyiséget, azt kérdem, vajjon tarthat e oly tanács bizalomra, tekintélyre, becsülésre igényt, melynek e szerint jelszava: ha „akarom vemhes, ha akarom nem vemhes, — ha pedig nem a tanács engedte át, azt kell hinnem, hogy a helyiség felől első sorban rendelkező polgármester, tehát a tanács feje, s mint ilyen tanácshatározatok szigorú végrehajtásának s a tanács tekintélyének hivatott öre engedte át a táncz helyiséget — hogy pedig menyire felel meg ez eljárás a polgármester fentebb mondott hivatásának, ítélje meg az olvasó.

Kratochvíl Gyula.

Motto: Kis kakasnak tarja sincs S kukurikol immár.

Czuczor.

A fenti interpellatiohoz teljesen hason irály megjelent ifju Truckler József ur tollából a „Békés megyei közlöny” f. é. 74-ik számában is; — megjögja engedni tehát t. Kratochvíl Gyula ur, hogy e helyen mindkettőjöknek feleljek, ugyan is: Interpellatioja a Békés 37. számában azon okból nem lett felvéve, mert a kézirat csak pén- teken este adatott át akkor, mikor a lapnál már nem hiány, de tulszedés volt Gyulavárosára nézve pedig alig hiszem, hogy önk néhányokon kívül valaki ez interpellatiót oly fontos, életbe vágónak tartsa, miszerint az 8 napot nem késnetnék. — A szerkesztőség közlését megígérte, s fentebb gyönyörködhetik is benne minden jóra való halandó lélek. — Ezt legyenek szivesek tölem mint nyomdász-tól tudomásul venni.

Interpellatiojuk éle Gyulaváros tanácsa tiszt.

társaim mellett különösen nekem van fordítva és ez önkénteljesen correct eljárás, mert igen jól tudják, hogy a terem kiadása az önk részére, az önk által előidézni akart körülmények között általam tagadtatt meg nyíltan és határozottan és hogy a tanács nézetemet teljesen osztá, csak újabb jelölést szolgál annak, miszerint kötetem és gyulaváros tanácsa között tökéletes egyetértés uralkodik, mit még az önk idétlen hengegése sem vont meg.

Megvallom, nem akartam szelídebbé az indokot, hogy miért tagadtam meg a termet folyó évi január 24-én önkötől, hisz csak nem fogják állítani azt, hogy nem beszéltem volna külsőségeknek elég világosan; azon véleményben voltam, hogy megfogadom nyugodni az önk által meg nem változtatható határozatban, s nem fogják kívánni azt, hogy nyilatkozatom indokait nyíltan közöljem; nem akartam közölni különösen azért, mert fészkelődésük akkor Gyulaváros minden józan gondolkodású, értelmes adófizető polgára által határozottan helytelenített. — Kívánják ezt, — ám legyen.

A gyulai ifjúságnak magát az értelmiséghez számító egyik tekintélyes része a „Korona” termében rendezendő zártkörű táncvizsgalmat tervezett, s e végre többeket, azok között önköt is értekezletre hívta, ott meg is jelentek tudtommal, s elhatározták a bál megtartását, magok közül 7-et választván a bál rendezésére, e 7 között azonban a véletlenségnek, vagy figyelmetlenségnek jütéka által önk nem volt. — Ily borzasztó szerelmet pályatársuk részéről a magát feltölvi vagyó kedély nem tűrhett, bosszút forraltak az ugynevezett „hetesek” ellen, s mi lenne méltóbb és nemesebb bosszú, mint ezek tervének megkutatása, mi lehet könnyebben keresztül vihető, mint ez, hisz a polgármester a mi emberünk, mit zengedezünk neké glóriákat — elhatározták a városháza termét kérni, és ott ugyan azon napon egy parallel táncvizsgalmat rendezni, ennek okvetlen sikerülni kell, mert hisz a siker biztosításul felvették a 48-as nevet; — aig hiszem azonban, hogy az önk 48-as lármájokat Irányi Daniel megdicsérette volna.

Midőn önk tervükről engem értesítettek, határozottan kifejeztem önknek, hogy tervüket nem pártolhatom, nem pedig különösen azért, mert Gyulaváros értelmes ifjúságának nem szelídségét, hanem egy irányban, meg csejra törekvő működését pártolhatom és mozdíthatom csak elő; önk látván azt, hogy határozatomat nem másíthat meg, a tanácshoz fellebbeztek, sőt még képvisellel is fenyegettek, mit azonban csak azért nem fogadtosítottak, mert idejük már nagyon rövid volt. Nyíltan megmondtam önknek, hogy ugy a tanácsnál, mint a képvisellel is romboló, vizsályt kereső tervüknek a leghatározottabban fogok ellené nyilatkozni, és Gyulaváros tanácsa egyhangulag osztozott véleményemben, hozván az önk által ismert és reproducatív végzést.

Helyesen tettem e? birálja meg Gyulavárosának közönsége, de ama közönsége, mely e város terheiben osztozik és nem mint előli potyára koptatja a járdát és pallót, hengegés és láрма által igyekezőn parányiságát az észrevétlenség alól a felszínre tolni. Önkök h a tanács kötelességüknek osztályosa lesz 30 frtot biztosítottak az ápolásnak, az ifjúság zöme pedig 63 frt 50 krt mint fél jövedelmet küldött be, a nélkül hogy a tanács eljárását a falu dobjára ítötte volna.

Ha törvényt lehet változtatni egy törvényhozó testületnek, ugy hiszem joga van egy tanácsnak is megváltoztatni ama határozatát és felszerelni olyannal, mely saját közgyeire előnyösnek tünik fel, tehette ezt különösen a jelen esetben, midőn termé egy oly egyletnek becsátá rendelkezésére, a melynek működéséért csak hálas elismeréssel és működése elősegítésével tartozik. Minden elfogulatlan, viszonyainkat ismerő ember tudja azt, hogy a nögyelet áldásos működése által ezerek maradnak e város adózóinak zsebébe, ezt különben önk ketten nem tudhatják, élvezvén a községi terhek nem viselésének privilegiumát; — de nem is ismerik ama végzést, melyet a tanács jelenleg hozott, és a mely az önk által hasoldó körülmények között teendő kívánságot szinte vizsgálja utasítani jövőben is.

Ha önk azon véleményben vannak, hogy tettemmel Gyulaváros közönsége elégedetlen, igyekezzenek ellenem propagandát csinálni, e város közönsége tudni fogja eljárásomat és velem a tanács eljárását is helyteleníteni, ennek jogát önkökönél azonban kétségbe vonom; mert az önkök részéről „bizalmat, tekintélyt, becsülést” nem ohajtok, és ép azért aszemelyemet ismerintő, hivatalos működésemben „pressiót gyakorló” stb. megjegyzésekre válaszul olvassák el Csokonaynak egyik költeményét, a mely feltalálható „Csokonay válogatott munkái Pest 1864.” 1. kötet a 173-ik lapon; — ohajtom egyuttal, miszerint azt sziveskedjenek emlékkükbe vésní. Reményem ekkor leendnek —

beelégedve válaszzommal, s nem fogják kívánni azt, hogy időmet még több hasonló válasz írására felcserelejem.

Kelt Gyulán szept. 17. 1875.

Dobay János,
polgármester.

Levelezés.

Szarvas szeptember 6. 1875.

Tekintetes szerkesztő ur! Beesés lapja 35-ik számában egy vegyes tartalomú cikket jelent meg. A—Z jel alatt, melyben a névtelen cikkkiró, mie lött a Szarvason mult hó 21-én „Annaligetben” történt mulatságot, jó kedvben leirta, s ottani életményeit elősorolta volna, jónak látta egy kisvárosi bíróra is élezelni.

Már egy higgadt eszű férfi nem vegyítette volna össze az annyira heterogen dolgokat; de, vagy az egyikről írt volna kimerítőleg, és nem csak néhány kiszakított szót idézvé hallomás után, a másikat máskorra hagyván; vagy ha együttesen, találja vala fel mind a ketőt: tehát az első is oly igazsággal jelentette volna a „Békés” publicumának, mint a másikat.

Mert hogy igen jól mulattak légyen az „Annaligetben,” hogy az uszónból kéve sem hiányzott; hogy később papirlámpionokkal körül bástyázták a padokat; azt elfogják hinni neki; de hogy a szarvasi „kisebrosi bíró” oly sületlenséget mondott volna: „hogy ő maga a város” azt higgye meg, józan eszű ember el nem hiszi.

Inkább tán lehetne megróható, hogy a „kis alphabetum” közzé bujt cikkezze, — ki nem volt elég bátor nevet nyíltan kitenni, — magát a sajátával ugyanazonosítja, ki nem csak a „kis városi bírákat,” hanem még a minisztereket is ecidenciába (sic) tartja, s tetteket (tehát nem egyes kikapott szavaikat) ostarozza. Különben csak tessék máskor is igénybe venni a saját nagy hatalmát; de nem mások lealacsonyítására s valótlanságok állítására, de tények felderítésére. „Ne sutor ultra crepidam,” annak tán volt valaha értelme, de most arra csak azt lehet mondani, hogy az A—Z cikkkiró is, hanem is épen Sutorok fia, de bizonyosan a Sutorok jüllereín is fentartott intézetben erősödött sajtó hatalomná; nélkülök meglehet Sutor inasnak maradván. Irjon máskor is, de igazat, melyet képes leend ne csak állítani, de be is bizonyítani; ne oly kicsinylőleg, mert most már nekünk kicsinyeknek és alacsonyoknak is van öntudatunk, máskülönben nagyon decreditálja ezen dícső intézményt s „rágalmaszó” növi ki magát a saját nagy képviselőjéből.

KLENK.

TANÜGY.

A b-gyulai polgári tanodában a tanév októberhó 1-én veendő kezdetét, és pedig: 1—6-ig a beírások s a javító, esetleg a magán és felvételi vizsgák ejtetnek meg, 7-én a rendes tanítások kezdete.

Az intézetnek ez időszert két osztálya van. Az első osztályba azon növendékek vétetnek föl, kik az elemi iskola 4-ik osztályáról kielégítő bizonyítványt mutatnak föl, vagy pedig felvételi vizsgát tesznek, — a másodikba pedig azok, kik a polgári iskola, vagy a középtanoda első osztályáról kielégítő bizonyítványt mutatnak föl, vagy ennek nem létében az első osztály tantárgyaiból magán vizsgát tesznek.

Azon növendékek, kik tudományos pályára készülnek a polgári isk. rendes tantárgyai mellett a latin nyelvben is nyerhetnek oktatást, ha eme szándékukat év elején kijelentik.

A növendékek 1 frt beírási és 5 frt évi tandíjt fizetnek. A beírási és felvételi tandíj a beíráskor fizetendő. — A szegénységüket igazoló növendékek tandíjmentesek.

B.-Gyula 1875. szept. 12.

Ambrus Lajos
iskolaszéki elnök.

Meghívás.

A békési izr. hitfelekezetű öt osztályu tanodában az évi vizsga f. hó 22. és 23. napján következő rendben fog megtartatni; és pedig:

22-én, azaz szerdán d. e. 9—12-ig az I-ső oszt. d. u. 2—5-ig az V. és IV. oszt. 23-án azaz csütörtökön d. e. 9—10-ig a hébertantárgyak 10—12. és d. u. 2—5-ig a II. és III. osztályban; mely — vizsgára minden iskolabarat tisztelettel meghívatik. Békés, 1875. szeptember 15-én.

Schöfer Lipót
főlelemlé tanító.

K.-Tarcán a ref. egyház presbyteriuma f. hó 12-én a szabadiskolázást csaknem egyhangulag kimondotta s azt az 187%-ik tanévben már életbe lépteti.

B.-Gyulán a ref. egyház népiskolában f. hó 20-án nyitják meg a tanévet.

A „Békés-csongrád megyei egyesült tanítói testület” f. hó 19. és 20-án Szegeden közgyűlést tart, melynek nevezetesebb tárgyai: a „Pécsi tanítói egyesület” emlékirata a tanfelügyelőség kérdésében; Eötvös alap; Iskolai takarékpénztárak kérdése; Szegélyező egyesület ügye; Legyen általános népiskola.

Beküldetett szerkesztőségünkhez a kassai m. kir. gazdasági tanintézet programja, mely szerint: A tanfolyam három évre terjed. A tanév kezdete október 1-ére, s vége az elméleti előadásokra néve július, az első tanév gyakorlati beavatását illetőleg pedig — augusztus végére esik. A tanintézet, — melyhez gazdaság, kert és erdő van esatolva — a földművelés-, ipar és kereskedelemügyi m. k. miniszterium föfelügyelete alatt áll, az intézeti ügyeket pedig az igazgató és tanári testület vezetik. A tanintézetet rendes, rendkívüli és vendéghallgatók látogathatják. Rendes hallgatók lehetnek azon 17 évet betöltött jó erkölcsű egyének, kik 6 gym. vagy 5 reál osztályt jó sikerrel végeztek vagy felvételi vizsgát tesznek, rendkívüliek, kik ama felvételnek eleget nem tesznek, — vendégek, kik — mint nagykorú önálló férfiak — határozatlan időre lépnek be. A hallgatók — a kassai illetőségük kivételével — évenként 40 frtnyi tandíjt fizetnek, mely azonban — szegénység, példás szorgalom és magaviselet esetében — folyamodás utján visszaadatik. A hallgatók részére 4 államösztöndíj van 150 frtjával rendszeresítve.

Ujdonságok.

Az új évnegyed közeledtével kérjük lapunk t. pártolót előfizetéseik mielőbbi megújítására, hogy a szétküldésben fennakadás ne történjék. — A feltételek lapunk homlokán olvashatók. A kiadó hivatal.

A megyei igazoló bizottság a legtöbb adót fizetők — virilisták — új névjegyzékét az adókimutatások alapján mult heti ülésén összeállítá, — az érdeklettek nyolcz napig megtehetik netaláni felszámolásukat a megyeházaánál.

József főherczeg fogadtatása és itt időzése alatt a szokásos tisztelegések saját kérelmére melléztetni fognak. Hogy a nögyelet bálján leend-e szerencsénk tiszteletni a főherczeget (és ez esetben a honvéd tisztikart) az még bizonytalan, s magas elhatározásától függ.

Wenckheim Krisztina férj. Wenckheim Frigyesné grófnő f. hó 17-én érkezett haza furdői utazásából. Reméljük, hogy közelléte jótékonyan fog hatni az árvaház építése és felszerelésének az építész által már láthatólag lassan vezetett befejezésére.

Az árcabáltól a városba vezető járdát megkezdették az új irányban készíteni. Hanem jó lesz utánna nézni, ha valjon tartósságra nem fog-e messze maradni a 12 évvel ezelőtt készített járdák ürgött.

Rácz János zenekarának igazgatósága által felkérteünk figyelemztetni a zenekar azon pártoló tagjait, kik aláírási kötelezettségüknek még eddig meg nem feleltek, az aláírt pártoló tagsági díjakat igyekezzenek október 1-ig lefizetni, ellenkező esetben kénytelenítve érendi magát az igazgatóság, hogy követelését bíróság utján is lehajtassa. A mult évi kiadás és bevételi számadását az igazgatóság legközelebből lapunkban nyilvánosságra fogja hozni.

A törvények ideje a mindinkább hűvösödni kezdő időszak miatt ma-holnap végét éri. S aztán megszünik ez a kis térsas élvezet is. Denique a műkedvelői előadást hiában forterozzuk, nem akad rá vállalkozó társulat, — s mig Szilágyi-Somlyón az állandó műkedvelői társaság már jóval százon felüli előadást tartott, addig nálunk majdnem évek kellenek, hogy egy ily társadalmi mozzanat létre jöjjön. Pedig sem a közönség részvéthányát, sem alkalmas erők nélkülözését nem vethetjük okul, — hanem — egyedül társadalmi ferde viszonyainkat, hol egypár magát Jupiternek feltolt egyéniség szemöldök mozzanását nézi és aztán indul az egész olymp. — szomorú de igaz!

Hinni szeretjük hogy a gyulai nögyelet saját pénztára javára ma estére kitűzött táncvizsgalomban minden tekintetben jól fog sikerülni. — A tánckedvelőknek megsughatjuk, hogy Rácz János zenekara ez alkalomra a kitűnő „Olymp keringőt” tanulta be, s a bál főkelléke — a jó zene ellen reméljük alapos kifogása seukinek sem leend.

Csodáljuk hogy a rendőrség figyelmét eddig is kikerülte a „Magyar Király” vendéglő előtt disztelenkedő pocolya fészek, s annak beszűntetéséről már eddig is erélyesen nem intézkedett. Egyébiránt a tulajdonos, mint városi képviselő — jól tudhatná az e tárgyban fenálló szabályrendeletet, melynek megalkotásában ugyan 3/5 rész

vett, de mint látjuk megtartásán nem igen buzgolkodik. — Fellívjuk továbbá a rendőrség figyelmét a Körös németvárosi fa-hídjára is, melynek, palló deszkái már kgyilászik megunták a szolgálatot, s habár nem épen régiek is, de azért már sem épen biztosak. Jó lesz a bajnak és költségeknek ideje korán előjé venni.

A megyei régész-művelő-léstornténelmi egylet elnöksége meghívást kapott Szarvasról, hogy az egylet tartaná ott legközelebb választmányi gyűlést és Benka Gyula tanár úr elfogadott művének felolvasását. A gyűlés október hó közepe táján leend.

A esküdt járt lovag. Szarvason a közel mult napokban egy lovagias szenedvényről általán ismert barátunknak este felé kedve kerekedett tüzes angol telivér paripáját megjárattani. E csejéből sebesen vágatva haladt kifelé a városból, hol a kukorica földek közüi löténczöltaisat közben az est sötéte észrevétlen meglepte a mindig jökédélyű lovagot; de a mint a kimerült párán hazafelé poroszkált, a kukorica eszűs vívan fellobogó tüztől a paripa neki vadulva tuskön-bokron keresztül hurezoló a szenedvényes lovagot, mig egyszer csak lemaradt hátáról és pedig oly formán, hogy az egyik eszímája a kengyelben maradt. Így tehát a lovag gyalog, plane feleszímában volt kényyszerülve hazazenni. A szenedvényes előbb, vagy utóbb: de mindég megbosszulja magát.

A szüret Szarvason a jövő héten veendő kezdetét. A közepszerűnél jobb évi termés mellett ez évben reméljük, hogy szőlősgazdáink pinczéi jó borokkal telnek meg.

Hymen. Szarvason mult vasárnap vezeté a szeretet oltárához Dr. Laurovics János nagylaki községi orvos a női kellemben gazdag özv. Tassy Ferenczné, szül. Bakay Emma urhölgyet. Hosszúra fűztek a kegyes párkák a boldog pár egymásnak szentelt éveit!

Öngyilkosság. Szarvason megható részvét mellett vevé a gyászlirot, hogy szarvasi születésű s jelenleg p. szotnyai bérlő T. Bakay Péter ur László fia agyonlövöte magát. A még csak életavaszt ismert, s már is életunt ifju kesergő nőt és fájdalomtól szaggatott szívű szülököt hagyott hátra.

Szarvason a mult héten vonult keresztül a Szolnokon székely, s öszí tegegykeresletot végző LXVIII-ik cs. kir. gyalogezred. Szinte jól esett látunk a keblünkről szakadt marsziak élénk kedélyét.

A gyulai ev. ref. tanítóköri 1875. évi szept. hó 19-én szakkönyvtára javára a „köz-ponti” kaszinóban következő műsorral dalestélyt rendezend, 1. Hymnus. Erkelől. Előadja a békési és tarcsai dalárda. 2. Apologia. Szaválja Kovács Kertész Boriska urhölgy. 3. Duett. Mohácsi kol-dus. Nyizsnyaitól. Előadják Pásztor József és veres Lajos tanító urak. 4. Szentelt hantok. Mosonyitól. Előadja a békési és tarcsai dalárda. 5. Szüz imája és Circus Renz. Zongorán játsza Klein Ede ur. 6. Népdalok. Harmonium kísérettel éneklí Pásztor József ur. 7. Nemzeti zászló. Hübértől. Előadja a békési és tarcsai dalárda. 8. Az én lakásom, Pompától. Szaválja Bordé F. tanító ur. 9. A királyi örei. Valczér zongorán előadja Klein Ede ur. 10. Országos bordal. Thern K. tól Előadja a békési és tarcsai dalárda. Kezdeté d. u. 4 órakor. Helyárak: Első hely 60 kr. Második hely 40 kr. Gyermekekjegye 20 kr. Felülizetésekközönségtel fogaltnak. Udvözöljük a tiszelt tanítókört; mely az önkézés szép célját tartva szem előtt a n. é. közönség remelendő áldozatait oly müelvezet nyújtásával törekszik meghálálni, a milyen — az érdekes műsorból következtethetőleg — csak ritkán létesíthető vidéki kisebb városainkban. Jó mulatságot! különösen pedig gazdag bevételt a nemes cél javára!

Jegyzéke. A b-gyulai kir. törvényszéknél 1875 szeptemb. 20. és következőnapján előadandó bünygyeknek. Előadó Noggall. Septemb. 20. 1052. J. Kármayczy Ferenc s 15 társa súlyos és könnyű testi sértés, nyilvános erőszakosság s zsarolás. Septemb. 21. 1103. Zs. Timár Anna s társai tolvajlás 2032. Deimel Lipót életbiztonság elleni vétség 1124. Gilán János bírói zártörés 1219. Riek Heinrich súlyos testi sértés 2065. Frizur József vérszegés fenyegetés. Septemb. 22. 1198. Budai Lajos és 14 társa súlyos testi sértés. 1212. 15. Rácz János és 2 társa tilos kartyajáték.

Gazdaszat ipar és kereskedelem.

A „Haza” életbiztosító és hitelban 1875-ki július augusztus hávi üzletkimutatása. Bonyújtott 211 db. bevallás 230.388 frt. Kiállítatott 191 db. kötvény 204.248 frt. Ez évben befolyt díjak összege 310.589 frt 62 kr. Ez évben kifizetett károk összege 126.124 frt 23 kr. Az összes érvényben levő listozások összege 13.706.799 frt 87 kr.

A „Haza” életbiztosító és hitelbank igazgatósága.

Szerkesztői üzenetek.

Z. M. urnak Tarcán. A küldeményeket vettem, jömi fognak. Sajnos, hogy a kirándulásról le kell mondanom. Magán levelben többit.

G. P. urnak Szarvason. A „bordalok” megjelennek.

Békés r. l. A levelet későn vettük.

T. J. urnak helyben. Ha ifju nemes hevé az illető üzenet kellő figyelembevétele és megértése által 7 napig szives lett volna mérsékelni: ugy becses „mondandó”-járt epagy meggazdálkodhatta volna, mint a „B. m. közl.” fölcent profétája az ő látokni hivatkozását.

Felölös szerkesztő: Elek Lajos.